

WATERPARAGRAAF

IN OPDRACHT VAN GEMEENTE WIJCHEN

Projectleider/ auteur	ing. M. Drost
Projectnummer	2010-002
Bestandsnaam	WP01-2010-002-D02
Datum	30-6-2011
Status	Definitief, versie 2

Colofon

(P) Civicon BV
Luimesweg 16
7084 AS Breedenbroek

(T) 0315-617727

(F) 0315-617053

(M) m.drost@civicon.nl

(I) www.civicon.nl

Inhoud

1	Algemeen	5
1.1	Inleiding	5
1.2	Status	6
2	Waterparagraaf	7
2.1	Inleiding	7
2.2	Beschrijving huidige situatie van het plangebied	8
2.2.1	Locatie beschrijving	8
2.2.2	Planhoogte	8
2.2.3	bodemopbouw	8
2.2.4	Grondwater	8
2.2.5	Oppervlaktewater	9
2.2.6	Riolering	9
2.2.7	Oppervlakken op riolering in bestaande situatie	9
2.3	Relevantie waterhuishoudkundige thema's	10
2.4	Toelichting relevante waterthema's	11
2.4.1	Toelichting riolering en afvalwaterketen	11
2.4.2	Toelichting wateroverlast	12
2.4.3	Oppervlaktewaterkwaliteit/ Natte natuur	12
2.4.4	Inrichting en beheer	13
3	Beschrijving ruimtelijke consequenties als gevolg van watergerelateerde zaken.	15
3.1	Beleidsuitgangspunten en consequenties voor het ruimtelijke plan	15
3.1.1	Wateroverlast en volksgezondheid	16
3.1.2	Afkoppeling en waterberging	16
3.1.3	Waterkwaliteit	19
3.1.4	Natuurwaarden	19
3.1.5	Drinkwaterbesparing	20
3.1.6	Beleving	20

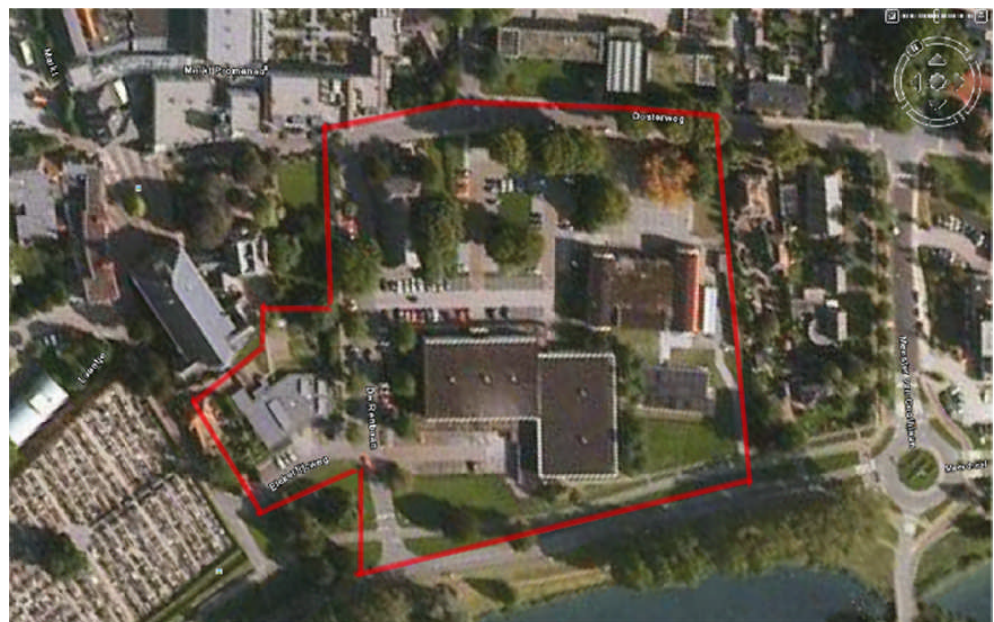

1 Algemeen

1.1 INLEIDING

Gemeente Wijchen is voornemens een gedeelte van het oostelijke deel van het centrum te herontwikkelen. Momenteel is op de locatie een sporthal gevestigd (Meester van Tielhal) en een aantal parkeerplaatsen.

De begrenzing van het gebied is globaal in figuur 1 weergegeven.

Figuur 1

Begrenzing planlocatie

Voor de locatie dient aan de hand van een waterparagraaf te worden aangegeven wat de ruimtelijke gevolgen zijn met betrekking tot het onderdeel water.

Civicon B.V. heeft opdracht gekregen van gemeente Wijchen voor het opstellen van de waterparagraaf. Voorliggend rapportage heeft betrekking op de waterparagraaf.

1.2 STATUS

De conceptwaterparagraaf is voor advies en ter goedkeuring aangeboden aan gemeente Wijchen en waterschap Rivierenland.

2 Waterparagraaf

2.1 INLEIDING

Op basis van de wet op de ruimtelijke ordening (Wro) en besluit ruimtelijke ordening (Bro) is de watertoets verplicht bij bestemmingsplannen, inpassingsplannen, projectbesluiten, buitentoepassingverklaringen van een beheersverordeningen en ontheffingen voor een bestemmingsplan. Voor overige plannen dient een watertoets te worden uitgevoerd op basis van het nationaal bestuursaccord water (2003 en 2008).

De watertoets is bedoeld om ruimtelijke plannen meer waterbestendig te maken, waarbij wateraspecten vroegtijdig en expliciet worden meegenomen in ruimtelijke plannen en bij locatiekeuzen. Het Besluit op de Ruimtelijke Ordening (Bro) regelt de verplichte waterparagraaf in de toelichting bij genoemde ruimtelijke plannen en het overleg met de waterbeheerder (wateradvies).

De waterparagraaf beschrijft de wijze waarop rekening wordt gehouden met eventuele gevolgen van het ruimtelijk plan voor de waterhuishouding. De waterparagraaf geeft een beschrijving van beleidsuitgangspunten, waterhuishoudkundige situatie en wateropgaven in het plangebied, (motivatie van) meest geschikte oplossingen en ruimtelijke consequenties daarvan. Indien aan de orde is tevens het advies van het waterschap in de waterparagraaf verwerkt.

Hiervoor wordt het proces van de watertoets doorlopen waarbij de conclusies ten aanzien van alle wateraspecten in een waterparagraaf worden beschreven.

De standaard waterparagraaf komt tot stand als de volgende stappen doorlopen worden:

- Beschrijving huidige situatie van het plangebied;
- Relevante waterhuishoudkundige thema's;
- Toelichting relevante waterthema's;
- Beschrijving ruimtelijke consequenties als gevolg van watergerelateerde zaken.

Op basis van de in de omgeving aanwezige TNO grondwaterpeilbuizen is een analyse gemaakt van de grondwaterstanden. Op basis van deze resultaten is de GHG 5,75 m + NAP, GLG 5,40 m + NAP en het GWS 5,60 m + NAP.

Ter verificatie van de TNO waarnemingen zijn binnen de planlocatie aanvullende grondwaterstandsmetingen uitgevoerd. Deze metingen hebben plaatsgevonden in de periode 15 febr. – 28 dec. 2010 en wijken af van de langdurige meetwaarden. Op basis van deze resultaten wordt geadviseerd de grondwaterstand naar boven bij te stellen, te weten GHG 5,90 m+ NAP, GLG 5,55 m+ NAP en GWS 5,75 m+ NAP.

De ontwatering betreft het verschil tussen maaiveld en het grondwaterpeil. De ontwatering ter plaatse van het plangebied varieert van 3,60 m-mv tot 2,10 m-mv en voldoet daarmee ruimschoots aan de gestelde ontwateringeisen. Voor het maaiveld geldt een ontwateringeis van 0,5 m-mv, voor wegen geldt een ontwateringeis van 0,70 m-mv en voor woningen geldt een ontwateringeis van 1,0 m-mv beneden vloerpeil van de begane grond.

2.2.5 OPPERVLAKTEWATER

Direct grenzend aan het plangebied bevindt zich het Wijchense meer. Zowel het winter- als het zomerpeil bedraagt 5,50 m+NAP. Het waterpeil ter hoogte van de planlocatie bedraagt ongeveer 5,60 m + NAP. Het waterpeil kan onder bepaalde omstandigheden wel stijgen tot een gegeven maximum. Gezien de hoogteligging van de planlocatie worden geen nadelige gevolgen verwacht ten aanzien van de drooglegging.

2.2.6 RIOLERING

In de huidige situatie wordt zowel het hemelwater als afvalwater ingezameld via een zogeheten gemengd rioleringsstelsel en afgevoerd naar de RWZI.

2.2.7 OPPERVLAKKEN OP RIOLERING IN BESTAANDE SITUATIE

Op basis van de aangeleverde GBKN is een inventarisatie gemaakt naar aangesloten oppervlakken op de riolering zoals in figuur 2 is weergegeven.

Figuur 3

Afvoerende oppervlakken
bestaande situatie.

Op basis van deze inventarisatie blijkt dat binnen het plangebied 8.466 m² aan dakoppervlak en 5.455 m² aan verhardingen aangesloten is op het bestaande rioleringsstelsel.

2.3 RELEVANTIE WATERHUISHOUDKUNDIGE THEMA'S

Het plangebied kan gevolgen hebben op de waterhuishouding in het gebied. In tabel A wordt per relevant waterthema aangegeven wat de aandachtspunten en (ruimtelijke) consequenties zijn.

Waterhuishoudkundige aspecten	Toelichting	Relevant
HOOFDTHEMA'S		
Veiligheid	Ligt in of nabij het plangebied een primaire of regionale waterkering?	nee
	Ligt in of nabij het plangebied een kade?	nee
Riolering en afvalwaterketen	Is er een toename van het afvalwater?	ja
	Ligt in het plangebied een persleiding van het waterschap?	nee
	Ligt in of nabij het plangebied een RWZI van het waterschap?	nee
Wateroverlast (oppervlaktewater)	Is er sprake van toename van het verhard oppervlak?	ja
	Zijn er kansen voor het afkoppelen van bestaand verhard oppervlak?	ja
	In of nabij het plangebied bevinden zich natte en laag gelegen gebieden, beekdalen, overstromingsvlakten?	nee

Grondwateroverlast	Is in het plangebied sprake van slecht doorlatende lagen in de ondergrond?	nee
	Bevindt het plangebied zich in de invloedzone van een rivier?	nee
	Is in het plangebied sprake van kwel?	nee
	Beoogt het plan dempen van slootjes of andere wateren?	nee
Oppervlaktewaterkwaliteit	Wordt vanuit het plangebied water op oppervlaktewater geloosd? (Het betreft hier incidenteel overloopwater vanuit infiltratievoorzieningen)	ja
	Ligt in of nabij het plangebied een HEN of SED water?	nee
	Ligt het plangebied geheel of gedeeltelijk in een Strategisch Actiegebied?	nee
Grondwaterkwaliteit	Ligt het plangebied in de beschermingszone van een drinkwateronttrekking?	nee
Volksgezondheid	In of nabij het plangebied bevinden zich overstorten uit het gemengde stelsel of (verbeterd) gescheiden stelsel?	nee
	Bevinden zich, of komen er functies, in en nabij het plangebied die milieuhygiënische of verdrinkingsrisico's met zich meebrengen (zwemmen, spelen, tuinen en water)?	nee
Verdroging	Bevindt het plangebied zich in of nabij een beschermingszone voor natte natuur?	nee
Natte natuur	Bevindt het plangebied zich in of dicht nabij een natte EVZ?	nee
	Bevindt het plangebied zich in of nabij een beschermingszone voor natte natuur?	nee
Inrichting en beheer	Bevinden zich in of nabij het plangebied wateren die in eigendom of beheer zijn bij het waterschap?	ja
	Heeft het plan herinrichting van wateren tot doel?	nee
AANDACHTTHEMA'S		
Recreatie	Bevinden zich in het plangebied watergangen en/of gronden in beheer van het waterschap waar actief recreatief medegebruik mogelijk wordt?	nee
Cultuurhistorie	Zijn er cultuurhistorische waterobjecten in het plangebied aanwezig?	nee

Tabel A

Waterhuishoudkundige aspecten.

2.4 TOELICHTING RELEVANTE WATERTHEMA'S

2.4.1 TOELICHTING RIOLERING EN AFVALWATERKETEN

Het toekomstige plangebied zal voorzien in circa 182 wooneenheden (437 lozingseenheden). De toename van het afvalwater is moeilijk te bepalen omdat de

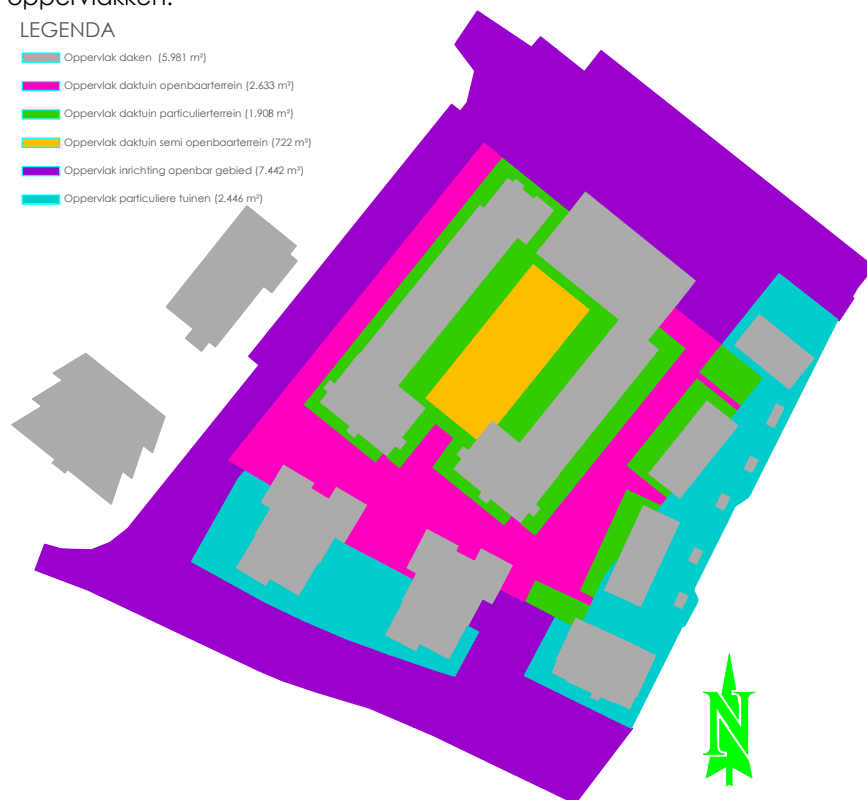

voorheen gevestigde scholengemeenschap op deze locatie is verdwenen en de afvalwater belasting van de Meester van Tiel hal lastig te bepalen is. Het afvalwater zal binnen het plangebied via een gescheiden rioleringsstelsel worden afgevoerd en aangesloten worden op het bestaande gemengde stelsel.

2.4.2 TOELICHTING WATEROVERLAST

Door de realisatie van het plan met de intentie om 100 % van de toekomstige afvoerende oppervlakken niet aan te koppelen zal er een totaal "afname" zijn van 13.921 m² afvoerend oppervlak naar de riolering (aangesloten in de bestaande situatie).

In de nieuwe situatie zal in totaal 18.686 m² niet aangekoppeld worden op het gemengde rioleringsstelsel. Voor het plangebied houdt dit in dat er een toename is van afvoerend oppervlak met 4.765 m². In figuur 3 is een vlakkentekening weergegeven met de inventarisatie van de toekomstige (afvoerende) oppervlakken.

Figuur 4

Vlakkentekening met
typering en oppervlak

2.4.3 OPPERVLAKTEWATERKWALITEIT/ NATTE NATUUR

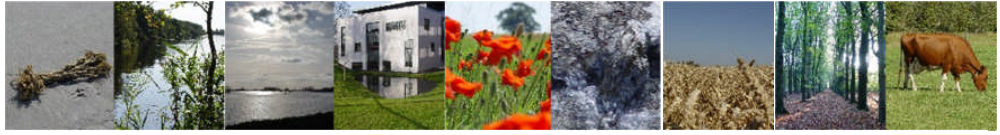
Het hemelwater zal binnen het plangebied zoveel mogelijk vastgehouden worden zodanig dat infiltratie in de bodem mogelijk gemaakt zal worden. Echter bij extreme situaties (zware regenval) zal het overtollige hemelwater via een nader te specificeren overlaatconstructie versneld lozen op het Wijchense meer.

Verwacht wordt dat de oppervlaktewaterkwaliteit en ecologie niet nadelig beïnvloed zal gaan worden.

2.4.4 INRICHTING EN BEHEER

Het ontvangend oppervlaktewater is in beheer bij Waterschap Rivierenland. De verdere technische uitwerking dient te voldoen aan de eisen zoals gesteld door het waterschap. Bij de verdere uitwerking van het hemelwatersysteem zal het waterschap betrokken worden.

3 Beschrijving ruimtelijke consequenties als gevolg van watergerelateerde zaken.

3.1 BELEIDSUITGANGSPUNTEN EN CONSEQUENTIES VOOR HET RUIMTELIJKE PLAN

Het gemeentelijk waterbeleid (strategische waternota en uitvoeringsplan) omvat thema's en uitgangspunten voor een meer duurzaam waterbeheer binnen de gemeente Wijchen: waarborgen droge voeten, veiligstellen volksgezondheid, vasthouden gebiedseigen water, drinkwaterbesparing, waarborgen schoon water en waterbodems, afstemming grondgebruik en watersysteem, versterken belevingswaarde water (o.a. cultuurhistorisch, landschappelijk

Tevens beschikt de gemeente over een Gemeentelijk rioleringsplan GRP, waarin de gemeente invulling geeft aan haar zorgplicht voor een doelmatige aanleg en beheer van riolering. Het GRP is gericht op het voorkomen, beperken of tot een aanvaardbaar risico terugbrengen van wateroverlast en schade aan milieu en volksgezondheid.

De gemeente Wijchen valt binnen het beheersgebied van Waterschap Rivierenland. Het waterschap geeft in het kader van de Wet verontreiniging oppervlaktewater vergunning af voor lozing van afvalwater op het oppervlaktewater en in het kader van de Keur een ontheffing voor ingrepen in watergangen en waterkeringen. Daarnaast verzorgt de waterbeheerder het onderhoud van A-watergangen.

Gemeenten zijn op waterhuishoudkundig gebied onder andere verantwoordelijk voor de zorg voor het inzamelen en transporteren van afvalwater naar het overnamepunt van de RWZI, (gedeeltelijk) onderhoud van wateren en ontwatering (grondwater). Daarnaast is de gemeente verantwoordelijk voor de verlening en handhaving van vergunningen in het kader van de Wet milieubeheer.

Op grond van de Waterwet (art 3.5 en 3.6) heeft de gemeente een zorgplicht voor inzameling en verwerking van overtollig hemelwater en grondwater.

Perceeleigenaren dienen hemelwater op eigen perceel te verwerken, tenzij dit redelijkerwijs niet kan worden gevergd. In dat geval treedt de gemeentelijke zorgplicht in werking.

Daarnaast heeft de gemeente een zorgplicht bij het treffen van maatregelen in openbaar gebied om structurele gevolgen van grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming te voorkomen dan wel beperken, tenzij dit niet doelmatig is of een verantwoordelijkheid van provincie of waterschap.

3.1.1 WATEROVERLAST EN VOLKSGEZONDHEID

Inrichting en beheer van het waterhuishoudkundig systeem op de locatie dient te zijn gericht op het voorkomen van wateroverlast voor wegen en bebouwing en voorkomen van nadelige gevolgen voor de volksgezondheid door bijvoorbeeld vochtige kruipruimten, stilstaand water en onveilige oevers. Zo nodig wordt de drooglegging of ontwatering verbeterd.

In geval van ondergronds bouwen of onderkeldering moet in het bouwplan rekening worden gehouden met eventuele grondwateroverlast. Wanneer bij onderkelderde gebouwen de ontwateringsdiepte niet kan worden gegarandeerd dienen kelders waterdicht te worden uitgevoerd (bouwvoorschriften). Tevens dienen consequenties van ondergronds bouwen voor het grondwaterregime in de directe omgeving nader te worden bekeken.

In geval van aanleg van open water wordt dit voorzien van veilige oevers.

Overweging en maatregelen

Hemelwater en afvalwater zullen binnen het plan gescheiden worden ingezameld. Afvalwater zal ingezameld worden via een daarvoor bestemd vuilwaterriool en afgevoerd worden naar de RWZI. De voorzieningen voor de berging en infiltratie van hemelwater zullen zodanig gedimensioneerd worden dat eventueel overlast beperkt wordt en eventuele schades voorkomen worden binnen de kaders zoals gesteld in het vGRP.

De ontwatering ter plaatse van het plangebied varieert van 3,60 m-mv tot 2,10 m-mv en voldoet daarmee ruimschoots aan de gestelde ontwateringseisen.

De parkeerkelder zal conform de bouwvoorschriften waterdicht worden uitgevoerd.

3.1.2 AFKOPPELING EN WATERBERGING

De gemeente streeft naar het vasthouden van gebiedseigen water door benutting van de natuurlijke bergingscapaciteit van bodem en oppervlaktewater. Transport van schoon hemelwater via de riolering moet worden vermeden.

Overeenkomstig de *beslisboom voor hemelwater* (bron: BORG) en de beslisboom aan- en afkoppelen verharde oppervlakken (bron: wRw 2003) dient zoveel mogelijk hemelwater te worden afgekoppeld van het rioleringsstelsel met de voorkeursvolgorde: 1. benutting, 2. bodeminfiltratie, 3. vertraagde afvoer naar en berging in oppervlaktewater, 4. afvoeren via rioolstelsel. Uitgangspunt bij nieuwbouw is aanleg van een gescheiden HWA- en DWA-afvoer (hemelwaterafvoer, droogweerafvoer).

In eerste instantie dient te worden onderzocht in hoeverre hemelwater afkomstig van verharde oppervlakken, zoals daken en wegen, kan worden afgekoppeld en geïnfilteerd in de bodem. In tweede instantie kan in overleg met het waterschap worden bekeken in hoeverre vertraagde afvoer naar oppervlaktewater mogelijk is. Type en benodigde dimensionering van infiltratie- of retentievoorzieningen dient nader te worden bepaald. Verontreiniging van grond- en oppervlaktewater dient te

worden voorkomen.

Indien de toename van verhard oppervlak als gevolg van het bouwplan > 500 m² (stedelijk gebied) of > 1500 m² (landelijk gebied) dan is het plan op grond van het waterschapsbeleid compensatieplichtig indien hemelwater direct of indirect (via riooloverstort) op het oppervlaktewater wordt afgevoerd, inhoudende dat aanleg van extra waterberging noodzakelijk is. De benodigde ruimte voor compenserende waterberging dient in dat geval te worden berekend.

Overweging en maatregelen

Door het totaal aan afvoerend oppervlak en het bebouwingspercentage in de nieuwe situatie zal het afstromend hemelwater ondergronds geborgen worden. De intentie is dat het hemelwater zoveel mogelijk geborgen wordt "op de plek waar het valt". Door de aanleg van de parkeergarage is ondergrondse aanleg van infiltratievoorziening op die locatie technisch en financieel moeilijk realiseerbaar. De oorzaak ligt in het feit dat het vloerpeil van de parkeergarage in relatie tot de te verwachten grondwaterfluctuaties kunnen conflicteren.

Door de aanleg van een daktuin is berging op die specifieke locaties wel realiseerbaar. Echter het geborgen hemelwater in de daktuin zal vertraagd ledigen. Dit zogeheten percolaatwater dient eveneens geïnfiltreerd te worden in de bodem. Voor dit percolaatwater dient een aanvullende bergingslocatie gevonden te worden.

Voor het afstromende hemelwater afkomstig van de panden ter plaatse van de daktuin zal een aanvullende berging gerealiseerd moeten worden. Deze aanvullende berging zal gezocht moeten worden aan de noordelijke zijde in het toekomstige openbare gebied. Voor de overige grondgebonden panden en appartementsgebouwen zal op perceelsniveau hemelwaterberging gerealiseerd moeten worden.

De hoeveelheid te bergen hemelwater dient overeenkomstig te zijn met een statistische bui van eens in de 10 jaar. Dit komt overeen met 36 mm berging gerelateerd aan het aangesloten afvoerend oppervlak waarbij geen rekening wordt houdend met infiltratieverliezen.

Tabel B laat een overzicht zien van de bergingshoeveelheid per onderdeel. De weergegeven nummering corresponderen met de in figuur 5 aangegeven nummering.

Nr.	Omschrijving	Oppervlak	Ruimtelijke consequentie	Berging	Eenh.
(1)	daktuin openbaar (roze), daktuin particulier (groen), daktuin semi openbaar (geel)	2.633 m ² 1.908 m ² 722 m ² (5.263 m ²)	Bergingsvoorz. in daktuin	189	m ³
(2)	Dakvlakken t.p.v. hoofdgebouwen	2.606 m ²	Bergingslocatie t.p.v. I. en II.	94 Verdeeld	m ³

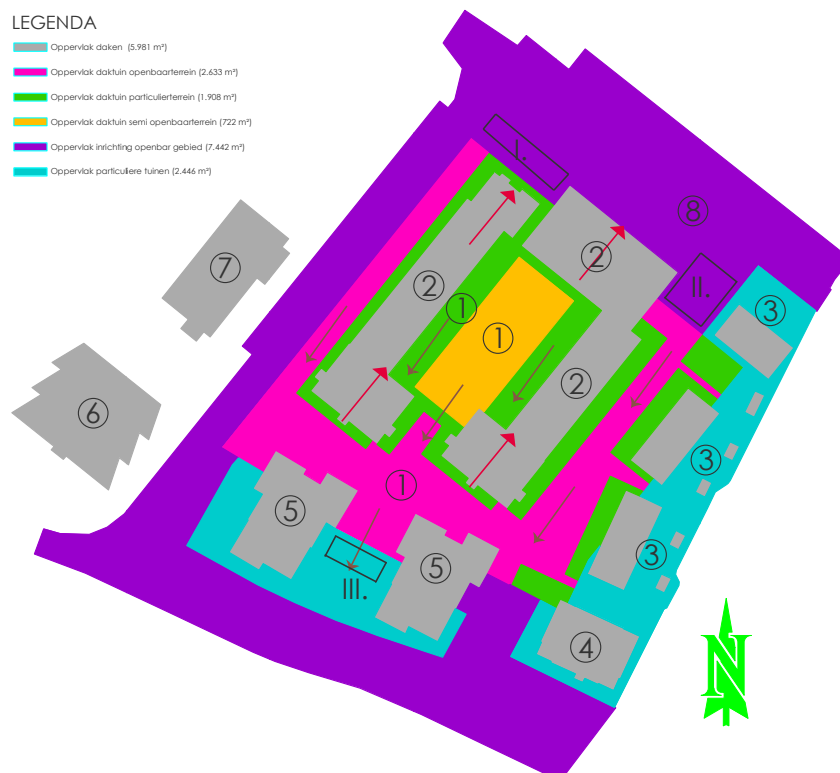

	daktuin (grijs)			over beide locaties	
(3)	Grondgebonden woningen (blauw)	11 x 58,4 m ² (642,4 m ²)	Berging op perceelsniveau	2,1 per perceel	m ³
(4)	Appartementsgebouw	343 m ²	Berging op perceelsniveau	12	m ²
(5)	Appartementsgebouwen	2 x 538 m ² (1.076 m ²)	Berging op perceelsniveau	2 x 19	m ³
(6)	Appartementsgebouw	706 m ²	Berging op perceelsniveau	25	m ³
(7)	Appartementsgebouw	531 m ²	Berging op perceelsniveau	19	m ³
(8)	Openbaar gebied (paars)	7.442 m ²	Berging binnen openbaar gebied	268	m ³

Tabel B

Bergingshoeveelheden en ruimtelijke consequenties

Figuur 5 laat de nummering zien welke corresponderen met de in tabel B weergegeven nummering. Bovendien zijn de zoeklocaties weergegeven voor berging van hemelwater en de afvoerrichtingen van het ingezamelde hemelwater.

Figuur 5

Ruimtelijke consequenties en afstroomrichtingen

Waterberging van het hemelwater vindt volledig plaats binnen het plangebied. Compenserende waterberging is niet aan de orde.

3.1.3 WATERKWALITEIT

De gemeente streeft naar een goede waterkwaliteit, die voldoet aan de gestelde eisen. Van belang is dat zo min mogelijk vervuilende stoffen worden toegevoegd aan grond- en oppervlaktewatersysteem. Alleen schoon hemelwater wordt direct afgevoerd naar bodem of oppervlaktewater.

Verontreiniging van hemelwater afkomstig van daken dient primair te worden voorkomen door toepassing van niet-uitlogende materialen, zoals omschreven in de Dubo-bepalingen, maar ook door beperking van de toepassing van lood, koper, zink en zacht pvc. Verontreinigd hemelwater afkomstig van daken en andere verharde oppervlakken wordt alleen afgevoerd via een bodempassage. Afvalwater wordt op doelmatige wijze afgevoerd via de riolering. In het bouwplan moet hiermee rekening worden gehouden.

Overweging en maatregelen

Het plangebied bestaat overwegend uit daken, verblijfsgebieden en een ontsluitingsweg. Het afstromend hemelwater zal naar verwachting schoon of van voldoende kwaliteit zijn om direct in de bodem te infiltreren. Derhalve zal het infiltreren van hemelwater in de bodem geen nadelige gevolgen hebben voor het grondwater en oppervlaktewater. Het tegengaan van de verontreiniging van hemelwater ten gevolge van uitlogende materialen dient op voorhand getoetst te worden in het kader van de bouwvergunning.

3.1.4 NATUURWAARDEN

De gemeente streeft naar behoud van natuurwaarden en biodiversiteit. Natuurlijke grondwaterstanden worden behouden; de (natte) natuurwaarden sluiten hierop aan. Bouwplan en toekomstige beheer van de planlocatie mag geen verstoring geven van de vereiste (grond)waterkwaliteit en -kwantiteit.

Van belang is dat natuurlijke grond- en oppervlaktewaterstanden worden beschermd dan wel hersteld. Door afkoppeling en infiltratie van (schoon) hemelwater wordt de waterbalans zo min mogelijk verstoord. Hierbij moet nadrukkelijk rekening worden gehouden met de kwaliteit van het te infiltreren hemelwater.

Overweging en maatregelen

In de huidige situatie wordt het afstromende hemelwater gezamenlijk met het afvalwater ingezameld in een gemengd riool en uiteindelijk afgevoerd naar de RWZI. In de toekomstige situatie zal het afvalwater en hemelwater separaat worden ingezameld. Het hemelwater zal in de bodem worden geïnfilteerd en het afvalwater zal via een vuilwaterriool aangesloten worden op het gemengde stelsel. In dat kader zal de toekomstige situatie een positieve bijdrage leveren aan de (grond)waterkwaliteit en kwantiteit en derhalve een positieve bijdrage leveren.

3.1.5 DRINKWATERBESPARING

Gebruik van hoogwaardig drinkwater dient zoveel mogelijk te worden beperkt tot hoogwaardige toepassingen. Zo mogelijk wordt hemelwater gebruikt voor laagwaardige toepassingen. Voor zover relevant wordt verspilling van drinkwater voorkomen door toepassing van waterbesparende voorzieningen. Bij de aanleg van sanitaire voorzieningen dient hiermee rekening te worden gehouden.

3.1.6 BELEVING

De gemeente streeft naar versterking van de belevingswaarde van water. Cultuurhistorisch waardevolle watergebonden elementen zijn herkenbaar in het landschap aanwezig. Water en watergebonden elementen worden zo mogelijk gevisualiseerd. Afkoppelen van hemelwater van daken en wegen bij voorkeur zichtbaar maken, bv. door aanleg van gootjes.